

positive
y failure.

e pressure
th acute
ariso with

KJ et al:
nvasive

CEFALIA NË MOSHËN PEDIATRIKE

RAIDA PETRELA, MARIA DI LEGGE*

Summary

HEADACHE IN PEDIATRIC AGE

Headache is one of the most frequent causes of hospitalization in the pediatric services, this depending on its intensity and on the suffering it causes to children.

The possibility that it may be a symptom of dangerous diseases, poses to an alarm situation both parents and treating physicians.

Cefalea është një nga shkaqet më të shpeshta të shtrimeve në repartet pediatrike, si për arsye të shpeshtësisë, qoftë dhe për gjendjen e vuajtjes që shkakton tek fëmijët.

Mundësia e ekzistencës së sëmundjeve të rënda që ajo mund të zbulojë, vë në një gjendje alarmi si prindërit ashtu dhe vetë pediatrin.

Objektivat dhe metodat

Ky studim ka si objektiv të nxjerrë të dhëna epidemiologjike, klinike e diagnostike në një grup pacientësh të shtruar praën repartit tonë nga viti 1999-2004. U morën në studim 58 pacientë të prekur nga cefalea. 31 pacientë (53.4%) ishin shtruar me cefale acute, pjesa tjetër prej 27 pacientë (46.5%) ishin shtruar për shkak të një episodi intensive të një cefaleje rekurrenente prej disa muajsh. Në praktikën diagnostike si objektiv kryesor na doli diferncimi i cefaleve në:

- Parësore ose thelbësore.
- Dytësore e ose simptomatike të sëmundjeve intra ose ekstrakraniale, ose të
- Sëmundjeve sistemike.

Rezultatet

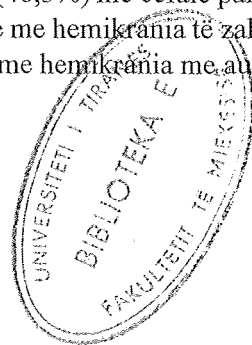
Nga studimi ynë doli se numri më i madh i shtrimeve i përkiste moshave mes 6-13 vjeç me një pik në moshën 12-13 vjeç (moshë që korrespondon me kalimin nga sistemi shkollor i fillores në atë 8-vjeçar). Studimi për shpërndarjen sipas muajve vërtetoi një shpeshtësi më të madhe në muajt e fillimit dhe të mbarimit të shkollës. Në vitet e para të moshës shkollore, u vë re se shpeshtësia mes sekseve ishte e njëjtë, ndërsa pas moshës 12-vjeç vihej re një shpeshtësi më e madhe tek femrat.

U evidentuan:

- 30 raste (51,7%) me cefale dytësore:
- 20 raste me sëmundje febrile akute nga të cilat 6 raste me sinusit frontal dhe/ose maksilar
- 7 raste me trauma kraniale,
- 1 rast me meningit nga pneumokoku,
- 1 rast me encefalopati akute,
- 1 rast me hipertension arterial në rrjedhën e një glomerulonefriti akut.
- 28 raste (48,3%) me cefale parësore:
- 15 raste me hemikrania të zakonshme,
- 4 raste me hemikrania me aura,

* Dërguar në Redaksi në Mars 2007, miratuar për botim Qershor.

Nga Departamenti i Pediatrie, Fakulteti i Mjekesise, Tirane.
Adresa për letërkëmbim: Petrela R., Departamenti i Pediatrie, Fakulteti i Mjekesise, Tirane.

- 1 rast me hemikrania konfuzionale,
- 8 raste me cefale të tipit tensiv.

Për rastet me cefale parësore prindërit dhe pacientët u siguruan për dekursin beninj të sëmundjes për të shmangur shtrime të tjera të panevojshme dhe dekurajuese për të dyja palët u sugjerua eliminimi i faktorëve shpërthyes, u këshillua përdorimi i terapisë së sulmit me analgjezikë të zakonshëm sa më shpejt fillimit të krizës, u programuan kontrole të herëpashershme.

Në një periudhë ndjekje prej 4 muajsh:

Në 22/28 raste (78,5%) u arrit kontrolli i mirë i simptomatologjisë së cefalesë.

Në 6/28 raste (21,5%) persistenca dhe intensiteti i simptomave kërkuan terapi profilaktike.

Asnjë prej pacientëve nuk paraqiti episode të tjera të cefalesë që të motivonin shtrimin në spital.

Përfundime

Në kërkimin tonë kërkesat për trajtimin e cefaleve primitive ishin rreth 48,5%, ndërkohë që në realitetin tonë hemikrania dhe cefalea e tipit tensiv janë patologji që shpesh nënvlerësohen dhe kalojnë pa u

diagnostikuar. Në fakt pavarësisht se rreth 80% e pacientëve që morëm nën vëzhgim kishin patur në muajt paraardhës episode të tjera të cefalesë të tilla që të ndikonin në veprimtarinë e tyre të përditshme, vetëm, në 20% të tyre ishte vendosur diagnoza e saktë në kohën kur ishin ekzaminuar.

Është e domosdoshme që prindërit dhe mjekët kurues të sensibilizohen për këtë problem. Mësuesit në veçanti mund të luajnë një rol të rëndësishëm kur vënë re ndryshime në mënyrën e sjelljes së fëmijëve duke sugjeruar një kontroll mjekësor.

Nga studimet e kohëve të fundit vihet re se:

- 50% e pacientëve të rinj shërohet
- 34% përmirësohet pas 3-4 vjetësh
- 24% vazhdon të ketë cefale dhe në moshën e adultit
- Në rastet e trajtuara vonë është vënë re një tendencë më e madhe për kronicizim.

Vendosja e diagnozës së cefalesë nuk kërkon vetëm të karakterizohen simptomat dhe të përshkruhet me kujdes ajo që ndodh, por gjithashtu duhet të thellohemi në të gjitha aspektet e psikologjisë së fëmijës, adoleshentit gjithashtu dhe të familjes për të arritur rezultate sa më të mira në favor të pacientit.

BIBLIOGRAFIA

1. **Borge AIH, Nordhagen R, Moe B, et.al.:** Prevalence and persistence of stomachache and headache among children. Follow-up a cohort of Norwegian children from 4 to 10 years age. Acta Paediatr. 83:433, 1994.
2. **Feerari MD:** Sumatriptan in the treatment of migraine. Neurology 43 (Suppl 3): S43-S47. 1993.
3. **Forsythe WI, Gillies D, Sills MA:** Propanolol in the treatment of childhood migraine. Dev. Med. Child Neurology. 26:737, 1984.
4. **Ling W Oftedal G, Weingberg W:** Depressive illness in childhood presenting as severe headache. Am. J. Dis. Child. 120 : 122, 1970.
5. **Preusky AI, Soummer D.:** Diagnosis and treatment of migraine in children. Neurology. 29: 506, 1979.
6. **Rodrigues ML, Berlin LE, Heldrich F, et. al.:** Aseptic meningitis in infants younger than 2 years of age, acute illness and neurologic complications, Pediatrics 92:206, 1993.
7. **Whitley RJ:** Viral encephalitis. N. Engl J. Med. 323 : 242, 1990.
8. **Black P., Jeffries JJ, Blumer D. et. al.:** The post-traumatic syndrome in children. The late effects of head injury, Springfield IL, Charles Thomas 1998.
9. **Levin HS, Einseberg HM.:** Neuropsychological outcome of head injury in children and adolescents, Child Brain 5 : 281, 1979.
10. **Nelson:** Textbook of Pediatrics 16 edition.